

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΑΝΝΑΣ ΦΡΑΝΚ

Θέμα: Τα παράπονα της Άννας για τη μεροληπτική, όπως νομίζει, στάση των γονιών της υπέρ της αδελφής της και οι γενικότερες σκέψεις και κρίσεις της για τους γονείς της και τον εαυτό της.

Θεματικά κέντρα:

- ☐ Η ψυχολογία των εφήβων και οι σχέσεις τους με τους γονείς
- ☐ Οι ανταγωνιστικές σχέσεις ανάμεσα στα αδέλφια
- ☐ Το ημερολόγιο και η συνομιλία του εφήβου με τον εαυτό του

Ενότητες – πλαγιότιτλοι:

- 1) «Αγαπητή Κίτυ... διάθεση της Μαργκότ» ... Τα παράπονα της Άννας με αφορμή το επεισόδιο με τη Μαργκότ
- 2) «Δεν τις αγαπώ... με τα ελαττώματά της» ☐ Η σχέση της Άννας με τον πατέρα της
- 3) «Περισσότερο απ' όλους... στα παιδιά της» ... Η άποψη της Άννας για τη μητέρα της
- 4) «Μερικές φορές... Δική σου, Άννα» ☐ Οι συναισθηματικές ανάγκες της Άννας και η διάθεση αυτοκριτικής

Λογοτεχνικό είδος: Ημερολόγιο ☐ με τον όρο αυτόν εννοούμε τη συστηματική καταγραφή από ένα άτομο των πιο σημαντικών γεγονότων της προσωπικής του ζωής, καθώς και της δημόσιας ζωής της εποχής του. Έχει προσωπικό χαρακτήρα (δηλαδή δε γράφεται για να δημοσιευτεί ή για να διαβαστεί από άλλους), γι' αυτό και το ύφος του είναι εξομολογητικό, και η γραφή συχνά συνθηματική ή και ελλιπτική· περιέχει σχόλια, παρατηρήσεις, κρίσεις, σκέψεις και, γενικά μια υποκειμενική καταγραφή όλων όσων απασχολούν το άτομο που κρατά το ημερολόγιο, ενώ βασικό χαρακτηριστικό του είναι ο ακριβής προσδιορισμός του χρόνου από τον συγγραφέα. Διαφέρει από την αυτοβιογραφία, όπου ο συγγραφέας παρουσιάζει τη ζωή του σε συνεχή αφήγηση και χωρίς κενά, με σκοπό να διαβαστεί από άλλους. Το *Ημερολόγιο της Άννας Φρανκ* είναι το πιο γνωστό κείμενο αυτού του είδους, αν και δεν έχει τόσο την αξία ενός λογοτεχνικού κειμένου, όσο μιας αυθεντικής μαρτυρίας. Η συγγραφέας βρίσκεται στο μεταίχμιο προς την εφηβεία και ίσως γινόταν πολύ καλή συγγραφέας, αν δεν είχε πέσει θύμα της γενοκτονίας των Εβραίων.

Οι εξομολογήσεις των εφήβων σε ημερολόγιο: Οι έφηβοι βιώνουν εσωτερικές συγκρούσεις, αισθάνονται μόνοι, νιώθουν άγχος και κατάθλιψη, αμφισβητούν συχνά τον ρόλο των γονέων τους. Έτσι, ανάλογα με τον χαρακτήρα τους, αντιδρούν με κριτική διάθεση ή επιθετικότητα προς τους γονείς, εναντιώνονται απέναντι στο ενδιαφέρον και την προστατευτικότητά τους και επαναστατούν απέναντι στις ιδέες τους.

Συνήθως συζητούν τις ιδέες τους και αμφισβητούν το κατεστημένο μέσα στις ομάδες των συνομηλίκων τους. Άλλοτε νιώθουν την ανάγκη να συνομιλήσουν με τον εαυτό τους, οπότε εξομολογούνται τις σκέψεις τους σε ημερολόγιο. Οι εξομολογήσεις επίσης σε ένα ημερολόγιο ανταποκρίνονται στην εσωτερική ανάγκη του εφήβου να συνομιλήσει με τον εαυτό του και να τον κατανοήσει.

Αφηγηματική τεχνική:

Ο συγγραφέας και ο αφηγητής ταυτίζονται.

Η Άννα απευθύνεται σε μια φανταστική φίλη, την *Κίτυ*, έτσι το κείμενο αποκτά

- **Οι σκέψεις της Άννας για τους γονείς:** με αφορμή τη στάση των γονιών της, η Άννα διατυπώνει την άποψή της για τους σωστούς γονείς, οι οποίοι:
- α) όταν παρεμβαίνουν στις διενέξεις των παιδιών τους, πρέπει να είναι δίκαιοι, όχι να μεροληπτούν ή να συμμαχούν με το ένα παιδί
 - β) πρέπει ν' αγαπούν τα παιδιά τους γι' αυτό που είναι και όχι γι' αυτό που εκείνοι θα ήθελαν να είναι
 - γ) πρέπει να είναι έτοιμοι ν' ακούσουν τα παράπονα των παιδιών τους, να τα βοηθούν, να τα στηρίζουν και να συζητούν μαζί τους
 - δ) να αντιμετωπίζουν τα παιδιά τους με σταθερό τρόπο, να τα ενθαρρύνουν και να τα στηρίζουν καθώς μεγαλώνουν
 - ε) να μην καλλιεργούν ανταγωνιστικές σχέσεις ανάμεσα στ' αδέρφια

Τα συναισθήματα της Άννας:

Απόρριψη, αίσθημα αδικίας, πικρία, ταπείνωση, έλλειψη πραγματικής αγάπης, θλίψη και πόνος, αίσθημα μειονεξίας, παράπονο για μεροληπτική συμπεριφορά, καταπίεση, απελπισία, αγανάκτηση. Η Άννα εκδηλώνει επίσης **κακία** για τη μητέρα και την αδερφή της και **ζήλια** για την προτίμηση, όπως νομίζει, του πατέρα προς την αδερφή της. Η ζήλια αυτή έχει ως αιτία την υπερβολική αγάπη της γι' αυτόν, η οποία την κάνει απαιτητική και απόλυτη. Η έλλειψη επικοινωνίας με τους γονείς της προξενεί επίσης στην Άννα συναισθήματα μοναξιάς και απομόνωσης.

Η προβληματική σχέση της Άννας με τους γονείς της παρουσιάζεται (από την ίδια) με ειλικρίνεια, αλλά η ψυχολογική της διάθεση χαρακτηρίζεται από αστάθεια και μεταπτώσεις. Ενώ πολλές από τις απόψεις και τις κρίσεις της χαρακτηρίζονται από ωριμότητα, από την άλλη πλευρά αρκετά από τα παράπονα της θυμίζουν χαϊδεμένο παιδί που θέλει να είναι το επίκεντρο της προσοχής. Έτσι, οι αντιφάσεις που φανερώνονται στο χαρακτήρα και την ψυχολογία της είναι αρκετές. Είναι ένα κορίτσι που κακίζει τη μητέρα της, που ζηλεύει την αδερφή της, που κάνει παράπονα στον πατέρα και γενικά τα βάζει με όλους, επειδή δεν την καταλαβαίνουν.

Από την άλλη πλευρά, κάποιες απόψεις της για το μητρικό ρόλο και για την ανάγκη να βρει στη μητέρα της ένα ιδανικό πρότυπο δείχνουν συνετή κρίση, δυσανάλογη με την ηλικία της. Την ίδια ωριμότητα φανερώνει και η αυτοκριτική της, καθώς παρουσιάζεται δυσανεκτή για την ανεπάρκεια της να ολοκληρώσει ένα έργο. Οι αντιφάσεις αυτές είναι απόλυτα φυσιολογικές στη φάση της μετάβασης από την παιδική στην εφηβική ηλικία, στην οποία βρίσκεται η Άννα. Ψυχολογικές μεταπτώσεις, παράπονα, πείσματα και ζήλιες χαρακτηρίζουν πάντα αυτή την ηλικία σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό.

- **Ο χαρακτήρας της Άννας:** Η Άννα, με τα χαρίσματα και τα ελαττώματά της είναι ένας αντιπροσωπευτικός για την ηλικία της χαρακτήρας. Τη διακρίνει φιλομάθεια, εξυπνάδα, ωριμότητα, ειλικρίνεια. Παράλληλα όμως έχει εγωισμό και ζήλια και γενικά, ως έφηβη, είναι απόλυτη στα συναισθήματά της. Έτσι, το μόνο που πετυχαίνει είναι να νιώθει μοναξιά ανάμεσα σε τόσους ανθρώπους και κάτω από συνθήκες που δεν της επιτρέπουν τέτοιες «πολυτέλειες»

ΓΛΩΣΣΑ: Η γλώσσα είναι απλή, ζωντανή, αυθόρμητη και άμεση (περιορισμοί της μεταφραστικής διαδικασίας)

ΥΦΟΣ: Εξομολογητικό, λιτό, σαφές, ζωντανό

ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ: Μεταφορές, Παρομοιώσεις, Επίθετα